

Försvarsmaktens redovisning av regeringens utpekade åtgärder

1. Inledning och bakgrund

1.1. Regeringens uppdrag

Försvarsmakten ska, enligt regeringens uppdrag¹, i det nya budgetunderlaget för 2025 särskilt beakta följande åtgärder.

- Färdigställande av de tre mekaniserade brigaderna samt infanteribrigaden till 2030 med de förstärkningar i form av ytterligare skyttebataljoner samt övriga åtgärder som framgår av Försvarsberedningens rapport.
- Anskaffning av ytterligare förnödenheter, exempelvis ammunition och reservdelar, inklusive nödvändig infrastruktur för lagerhållning och omsättning.
- Utökad repetitionsutbildning.
- Anskaffning av materiel för utökad luftvärnsförmåga.
- Inrättandet av territorialförband.
- Uppsättande av ett norrlandsinfanteriregemente (fältförband).
- Utökning av grundutbildningsvolymerna till 12 000 värnpliktiga per år fr.o.m. 2032.
- Ökning av den personella tillgängligheten i marinen.
- Vidmakthållande av hemvärnets förmåga till indirekt eld.
- Ökade ekonomiska medel till de frivilliga försvarsorganisationerna.
- Utökad officersutbildning.

Enligt regeringens uppdrag ska det av Försvarsmaktens underlag framgå:

- Bedömning av genomförbarheten i Försvarsberedningens förslag, inklusive förslag på alternativt genomförande i syfte att uppnå så god effekt som möjligt. Försvarsmakten ska också göra en sammantagen bedömning av genomförbarheten avseende helheten i de åtgärder som ingår i det nya budgetunderlaget.
- Beräknade kostnader för att genomföra Försvarsberedningens respektive åtgärd enligt inriktningen ovan, hur kostnaderna fördelas per år, anslag samt vilka antaganden som ligger till grund för beräkningarna.
- Respektive åtgärds övriga konsekvenser inklusive konsekvenser för försvarsförmågan på kort och lång sikt, och i vilken utsträckning åtgärden bedöms bidra till att omhänderta Natos uppgifter och förmågemål.

---

¹ Uppdrag till Försvarsmakten att inkomma med ett nytt budgetunderlag för 2025, Fö2023/00917, 2024-05-06.

- Risker kopplade till genomförandet av åtgärderna som föreslås i budgetunderlaget, inklusive risker för fördyringar vad gäller t. ex. materiel och infrastruktur, samt motsvarande behov av riskavsättningar.
- Skalbarhet avseende kostnader och tidshorisont, i de fall myndigheten bedömer det möjligt.

Vidare ska Försvarsmakten redovisa vilka förslag som inte bör genomföras eller som bör prioriteras ner helt eller delvis, samt konsekvenserna av sådana förslag.

Av bilaga 1 framgår Försvarsmaktens förslag till planering i sin helhet. Föreliggande bilaga beskriver särskilt de av regeringen utpekade åtgärderna.

1.2. Genomförbarhet

Redan 2022 ingicks en politisk överenskommelse om behovet av att snabbt öka den militära förmågan. Försvarsmakten har kontinuerligt pekat på vikten av att tillväxt behöver ske i balans mellan operativa behov och genomförbarhet. Det går inte att bedöma enskilda åtgärder var för sig utan varje ny åtgärd behöver prövas utifrån en helhet i planeringen. Inom Försvarsmaktens nya budgetunderlag för 2025 har myndigheten prövat genomförbarheten av tidigare planering tillsammans med regeringens utpekade åtgärder. Detta föranleder behov av prioriteringar och förändringar i relation till tidigare underlag som lämnats med utgångspunkt i enskilda förändringar.

Vid en helhetsbedömning av genomförbarheten behöver påverkansfaktorer och samband mellan personal, infrastruktur och materiel beaktas. I flera fall krävs att utvecklingen sker sekventiellt, till exempel behöver förråd med tillräcklig skyddsnivå finnas tillgängligt innan beredskapsvaror anskaffas. Flera av åtgärderna är även beroende av resurser som inte kan avdelas utan att det får konsekvenser för andra verksamheter. För att realisera de föreslagna åtgärderna är Försvarsmakten dessutom beroende av andra myndigheter liksom externa leverantörer som verkar på en konkurrensutsatt marknad. Detta innebär att Försvarsmakten föreslår vissa tidsmässiga justeringar och ändrade ambitionsnivåer för att åtgärderna sammantaget ska kunna bedömas som producerbara och genomförbara vilket redovisas i kapitel 2.

Flera av åtgärderna bygger på ökade volymer personal av olika kategorier i Försvarsmakten. Den personalkategori som är svårast att öka med korta tidsförhållanden är officerare. Även om ett antal åtgärder vidtas för att snabbt öka antalet och behålla officerare i organisationen kommer detta vara en kvarstående risk då det är svårt att bedöma rekryteringar och avgångar på några års sikt.

Inga av i åtgärderna föreslagna anskaffningar bygger på industrioferter utan är bedömningar från Försvarsmakten och Försvarets Materielverk (FMV). Efterfrågan på försvarsmateriel är mycket hög vilket försvårar bedömningen av kostnader och leveranstider. Det ska särskilt betonas att det finns stora risker i att

tidigt låsa sig mot en utpekad leverantör då detta påverkar konkurrensen negativt och, baserat på erfarenhet, medför högre kostnader.

Genomförbarheten kan även begränsas av andra förhållanden som ligger utanför myndighetens kontroll. Till exempel begränsas övnings- och utbildningsverksamheten av utdragna tillståndprocesser. Särskilt kan miljötillståndprocessen konstateras vara begränsande för både Försvarmaktens möjligheter att utbilda och öva liksom för internationell samverkan. Ytterligare övningsverksamhet tillsammans med allierade är redan idag begränsad och många miljötillstånd utnyttjas till maxnivåer. I nuläget kan det ta bortåt tio år innan ett miljötillståndsärende slutligt avgörs. Dessa begränsningar kvarstår.

1.3. Ekonomiska förutsättningar

Försvarmakten kan konstatera att de ekonomiska tillskotten, utöver myndighetens befintliga planering, begränsar möjligheten att både finansiera beslutat stöd till Ukraina, regeringens avsättningar, ökade marginaler för riskhantering samt Försvarsberedningens förslag om ambitionshöjningar. Försvarmakten behöver följaktligen prioritera, anpassa ambitionsnivåer och tidsmässigt justera de föreslagna åtgärderna.

Tabell 1: Tillgänglig ekonomi för att finansiera regeringens utpekade åtgärder

(mnkr, pl24)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Tillgänglig ekonomi	6 379	4 556	7 558	8 006	8911	10 523	10 605	9 828	10 225	9 506	9 604

1.4. Prioriteringsgrunder

Prioriteringsgrunderna tar sin utgångspunkt i Försvarmaktens operativa behov samt av Natos kollektiva försvarsplanering och förmågeplaneringsprocess. Vidare har produktionsförutsättningar värderats och påverkat prioriteringen både avseende materiel, infrastruktur och personal.

2. Redovisning av regeringens utpekade åtgärder

2.1. Färdigställandet av brigaderna

Försvarsberedningen föreslår att tre mekaniserade brigader samt en infanteribrigad ska införas i krigsorganisationen från 2025 för att i allt väsentligt vara operativa senast 2030.

Försvarmaktens förslag

Försvarmakten bedömer att tre mekaniserade brigader samt en infanteribrigad i allt väsentligt kan vara operativa till 2030. Detta innebär att förbandens personal är utbildade för sin huvuduppgift och att organisations- och effektbestämmande materiel är krigsplacerad och tillgänglig. Dock kan materielen ha begränsningar eller befinna sig i slutet av sin livscykel. Tidigareläggning av brigadutvecklingen

innebär förändringar av brigadernas innehåll på grund av främst begränsningar i tillgänglig materiel.

I perioden 2024-2030 utvecklar armén sekventiellt fyra brigader och en stridsgrupp. Initialt prioriteras och utvecklas två subarktiska mekaniserade brigader vilket innebär ett större inslag av bandgående fordon och anpassning för strid i subarktisk miljö. De subarktiska brigaderna förstärks med vardera en skyttebataljon i syfte öka brigadernas uthållighet.

En mekaniserad brigad och en infanteribrigad utvecklas parallellt och blir klara allt eftersom resursförstärkning sker fram till 2030. Den mekaniserade brigaden organiseras med tre manöverbataljoner där del av förbandet har hög tillgänglighet även för uppgifter utanför närområdet. Infanteribrigaden optimeras för försvar av huvudstaden och viktig infrastruktur samt förstärks med ytterligare en befintlig skyttebataljon. Stridsgrupp Gotland utvecklas för att kunna verka i en domänöverskridande och multinationell kontext. Samtliga krigsförband utvecklas i ett sammanhang för att inordnas i en överordnad nationell eller multinationell nivå. Sammantaget innebär detta att fyra brigader i allt väsentligt ska vara operativa senast 2030.

Genomförande

Försvarsmakten planerar för att realisera fyra brigader till 2030 vilket innebär att resurser avsätts för att tillföra materiel och förnödenheter (reservdelar och ammunition) samt nya uppgifter och brigadindelning av befintliga krigsförband.

Produktionen av fyra brigader till 2030 kräver ett antal olika åtgärder som är behäftade med stora osäkerheter. Den största osäkerheten bedöms vara materielförsörjning kopplat till långa ledtider, prisutveckling och leveranser.

Inom ramen för detta planerar Försvarsmakten för:

- Statushöjning stridsfordon
- Ersättningsanskaffning och kompletteringsanskaffning av stridsfordon
- Kompletteringsanskaffning av stridsvagnar
- Kompletteringsanskaffning av pansarterrängbilar
- Kompletteringsanskaffning av bandvagnar (SPS)
- Kompletteringsanskaffning av markledningssystem
- Kompletteringsanskaffning av markunderrättelsesystem
- Kompletteringsanskaffning av förbindelsemateriel
- Anskaffning av vädersonderingssystem
- Åtgärder i infrastruktur och kapacitetsökningar i infrastruktur på befintliga verksamhetsplatser.

2.2. Anskaffning av ytterligare förnödenheter

Försvarsberedningen föreslår ytterligare anskaffning av förnödenheter, exempelvis ammunition och reservdelar, de kommande tio åren. Anskaffningen ska dels säkerställa en ökad uthållighet för krigsförbanden men även ökad tillgänglighet för organisations- och effektbestämmande materiel. Försvarsberedningen anser också att ytterligare anskaffning av förnödenheter är angelägen och bör övervägas.

Försvarsmakten konstaterar att ytterligare ambitionshöjningar avseende anskaffning av beredskapsvaror (höjning av lagernivåer) behöver göras under den kommande 10-årsperioden. Sannolikt innebär Natos förmågemål (CT25) att högre måltal sätts för lagernivåer än vad som framkommer i föreliggande budgetunderlag.

Beredskapsvaror anskaffas på flera olika anslagsposter. Försvarsmakten genomför återanskaffning av beredskapsvaror på anslagsposten för vidmakthållande för att återfylla den förbrukning som i huvudsak sker vid förbandsverksamhet. Utöver det genomförs initialanskaffning och lagerhöjning på anskaffningsanslagen. Föreliggande budgetunderlag innehåller såväl höjda nivåer för återanskaffning mot ökad verksamhet som höjda lagernivåer för att öka uthålligheten.

Försvarsmaktens förslag

I budgetunderlaget för 2025² föreslogs en ökning av lagernivåer för samtliga beredskapsvaror. Samtidigt pågår arbete med en modell för att omsätta lager genom förbrukning innan respektive beredskapsvara passerar bäst-före-datum.

Utifrån redovisade prioriteringsgrunder gör Försvarsmakten bedömningen att anskaffning av ammunition, och specifikt kvalificerad ammunition, tillsammans med reservmateriel ska prioriteras framför andra beredskapsvaror.

Genomförande

Bedömningen av genomförbarheten skiljer sig mellan olika kategorier av beredskapsvaror. Gemensamt för dem är att anskaffningen behöver taktas mot byggnationen eller förhyrningen av ökade förrådsytor. Möjligheten till kraftigt utökad anskaffning av ammunition är svår att bedöma då konkurrensen om denna beredskapsvara just nu är stor.

Genomförbarheten bygger på att det finns ammunition att anskaffa i aktuella tidsperioder samt tillgängliga förrådsytor. Kvalificerad ammunition ställer höga säkerhetskrav på förråd. Av förslagets totala ekonomi avsätts ca 6 mdr i

---

² Försvarsmaktens budgetunderlag för 2025, FM2023-24770:10, 2024-03-01.

infrastrukturkostnader för förrådsbyggnation. Resterande ekonomi avsätts för anskaffning av ammunition och reservmateriel.

2.3. Utökad repetitionsutbildning

Försvarsberedningen föreslår att mobiliseringsförbanden ska repetitionsutbildas regelbundet.

Försvarsmakten konstaterar att det är eftersträvansvärt och positivt med fler repetitionsövningar i syfte att vidmakthålla förbandens utbildningsståndpunkt och att samöva förband. Syftet med repetitionsövning är att upprätthålla krigsförbandens förmåga vilket är en förutsättning för att kunna behålla krigsplacerad personal i krigsorganisationen.

Repetitionsutbildningar förekommer i flera olika varianter, inklusive övningar som allierad i Nato. Den viktigaste formen av repetitionsutbildning är en krigsförbandsövning (KFÖ) då krigsförbanden utbildas och övas under realistiska förhållanden mot sina huvuduppgifter. Längden på repetitionsutbildningar kan variera där kortare utbildningar i vissa fall medför en ökad grad av genomförbarhet avseende exempelvis minskade kostnader, mindre slitage på materiel och värnpliktigas ökade möjlighet till deltagande.

Försvarsmaktens förslag

Försvarsmakten föreslår att repetitionsutbildningar av olika slag utökas för krigsförbanden. Repetitionsutbildningssystemet ökas efterhand som de gränssättande faktorerna åtgärdas.

Genomförande

Försvarsmaktens förmåga att genomföra repetitionsövningar är beroende av ekonomi samt tillgång på materiel, personal (framförallt yrkesofficerare) och infrastruktur. Det övade förbandet behöver ett stort antal fordon och materiel som är i bruk vilket påverkar övriga förband och utbildningsverksamhet. Med nuvarande infrastruktur finns utmaningar i form av förläggnings-, reparations- och vårdkapacitet. Krigsförbandsövningar med hög ambition kräver därmed en tydlig prioritering avseende personal, infrastruktur, ekonomi och materiel.

Avsikten med repetitionsutbildningar för armén under perioden 2025-2030 är att stödja färdigställandet av fyra brigader och en stridsgrupp till 2030. Därefter (2030-2035) tas en ambitiösare och bredare ansats på repetitionsutbildningar som omfattar alla krigsförband i armén. Ekonomi avsätts även till infrastruktur för att möjliggöra öknings av antalet värnpliktiga så att tillgång till sängplatser etc. är tillräcklig för att möta behoven för grund- och repetitionsutbildning samtidigt.

Därtill är avsikten att i början av perioden bland annat att öva de operativa logistikförbanden i förbands ram och transportbataljon planeras öva i full

bataljons ram. En utökning planeras ske efterhand som förbanden och förutsättningarna tillväxer.

Planering av former för fler repetitionsutbildningar kommer fortsatt att utvecklas för hela Försvarsmakten utifrån tillförd ekonomi och behov.

2.4. Anskaffning av materiel för utökad luftvärnsförmåga

Försvarsberedningen föreslår att ytterligare luftvärn anskaffas i syfte att på bredden kunna skydda Försvarsmaktens förband mot olika typer av obemannade flygande farkoster och helikoptrar.

Försvarsmakten anser att luftvärn är en viktig förmåga och ett antal investeringar genomförs och planeras. Bland annat genomförs fortsatt utveckling och leverans till luftvärnsbataljonerna, planerad anskaffning av brigadluftvärn samt påbörjad anskaffning av buret luftvärn till jägar- och specialförband. I perioden 2025-2030 beväpnas de fem korvetterna av Visby-klass med luftvärnsrobotsystem och anskaffning av luftvärn till amfibiebataljonerna inleds.

Försvarsmaktens förslag

Försvarsmakten konstaterar att det finns ytterligare behov av luftvärnsförmåga för att kunna skydda förband och infrastruktur mot olika typer av obemannade flygande system (UAS). Det bör dock beaktas att hotet från UAS samt försvaret mot desamma är ett område under snabb teknisk utveckling. Det är därför angeläget att skapa en flexibel anskaffnings- och taktikutvecklingsstrategi över tiden och att inte låsa fast ekonomi i långsiktiga planer.

Försvarsmakten föreslår anskaffning av materiel för att komplettera befintlig förmåga till skydd mot flygande farkoster hos förband som idag inte har ingående luftvärnsförmåga. Anskaffningen omfattar burna och plattformsbundna verkanssystem samt i förekommande fall sensorer och ledningssystem.

Då hotet finns över hela stridsfältet bedöms många av Försvarsmaktens förband beröras.

Genomförande

Initialt anskaffas ett fåtal verkans- och sensorsystem för att starta upp förmågan. Därefter anpassas befintliga system samtidigt som anskaffning av buret materiel sker samordnat med andra anskaffningsprojekt. Slutligen anskaffas plattformsbundna verkans- och sensorsystem. Över tiden anpassas befintliga ledningssystem för att möjliggöra tillgång till luftlägesbild och utbyte av måldata med övriga enheter.

2.5. Inrättandet av territorialförband

Försvarsberedningen föreslår att det sätts upp territorialförband i form av till exempel skytte-, förbindelse- och underhållsförband, som ska kunna lösa uppgifter inom en militärregion och ska bemannas genom överföring av värnpliktiga från fältförbanden.

Försvarsmakten konstaterar att det finns behov av lokalt knutna territorialförband i syfte att öka förmågan till skydd och bevakning samt förmågan till egen rörlighet. Ur ett alliansperspektiv är svenskt territorium av central betydelse som baserings- och transiteringsområde för allierade förband samt som försörjningsväg för både civila och militära flöden. Försvarsmakten har i vissa fall direkta uppgifter att skydda verksamhet, områden och infrastruktur för att möjliggöra detta.

I nuvarande organisation är det militärregionstaberna som under operationsledningen ansvarar för territoriell verksamhet och regional underrättelse- och säkerhetstjänst. Militärregionerna tillförs förband sekventiellt utifrån operativa behov och ekonomiska realiteter efter inträdet i alliansen. Bland annat införs MR-ledningskompanier, MR-säkerhetskompanier och MR-militärpolisplutoner.

Försvarsmaktens förslag

Försvarsmakten föreslår att upprätta ett antal skytte-, förbindelse- samt trafik- och transportledningskompanier. I perioden 2026-2030 organiseras upp till 10 kompanier. I perioden 2030-2035 organiseras upp till 20 ytterligare kompanier.

Skyttekompanier organiseras tidigt med låg ambitionsnivå med befintliga resurser: överföringsvärnpliktiga, A-platsfordon och äldre eldhandvapen efter hand som nya anskaffas till fältförbanden. Materiel utgörs fortsatt av det som efter hand fasas ut från fältförbanden.

Förbindelsekompanier utvecklas mot en organisatorisk likformighet med motsvarande divisions- och brigadförband för att underlätta överföring av värnpliktiga. Dessa organiseras med befintlig bromateriel.

Trafik- och transportledningskompanier stödjer Försvarsmaktens regionala logistikförmåga inom ramen för utvecklingen av militärregionerna. Kompanierna upprättas och omsätts genom avkastning ifrån redan planerade fyra kompanier.

Genomförande

Även om nya territoriella krigsförband kan organiseras till relativt låg kostnad krävs ny utrustning, materiel, ammunition och infrastruktur (förråd) samt övningar för att vidmakthålla förmågan. Tidpunkten då förband kan uppstå beror på när anskaffning är genomförd av ny materiel och när soldater kan avkastas från

fältförbanden. Vidare behöver det klarläggas från vilka förband soldater ska avkastas och i vilken struktur och på vilket sätt de ska ledas.

Försvarsmakten överser möjligheterna att upprätta ytterligare territoriella förband med överföringspersonal från marinen och flygvapnet enligt motsvarande koncept.

2.6. Uppsättandet av ett norrlandsinfanteriregemente

Försvarsberedningen föreslår att ytterligare två skyttebataljoner sätts upp och att dessa tillsammans med en befintlig skyttebataljon organiseras i ett fristående norrlandsinfanteriregemente. Det fristående infanteriregementet förslås tillföras krigsorganisationen 2025 för att i allt väsentligt vara operativt senast 2032.

Försvarsmaktens förslag

Försvarsmakten bedömer att förslaget om upprättandet av två skyttebataljoner samt ett norrlandsinfanteriregemente inte kan genomföras inom ramen för nuvarande ekonomiska ramar. Utifrån ovan redovisade prioriteringsgrunder erhåller förslaget en lägre prioritering än övriga åtgärder. Försvarsmakten anser att de befintliga fristående skyttebataljonerna i första hand ska användas till att förstärka befintliga brigader.

Försvarsmakten föreslår att upprättandet av två ytterligare skyttebataljoner samt ett fristående norrlandsinfanteriregemente inte genomförs.

2.7. Utökning av grundutbildningsvolymerna

Försvarsberedningen föreslår att Försvarsmakten senast 2030 årligen ska utbilda minst 10 000 värnpliktiga, och 12 000 värnpliktiga senast 2032.

För att möta ökade krav på krigsorganisationen samt för att möjliggöra en långsiktig personalförsörjning, föreslog Försvarsmakten i myndighetens underlag inför kommande försvarsbeslut hösten 2023 en ökning av grundutbildningsvolymerna mot 10 000 till år 2030.

Försvarsmaktens förslag

Försvarsmaktens instämmer med Försvarsberedningens förslag om utbildning av 10 000 värnpliktiga senast år 2030. Myndigheten föreslår efter realiserbarhetsprövning en stegvis ökning så att grundutbildning av 12 000 värnpliktiga sker i perioden 2032-2035.

Försvarsmakten analyserar fortsatt behov av ytterligare värnpliktsvolymmer.

Genomförande

Myndighetens årliga utökningar av grundutbildningsvolymerna utgår från den takt det är möjligt med hänsyn taget till tillgång till personal, infrastruktur, materiel, miljötillstånd, utbildningsresurser och provningskapacitet. Typ av grundutbildning och möjligheter till effektivisering påverkar bedömningar av kostnader och personalbehov.

Vid genomförbarhetsbedömningen av ökningen av grundutbildningsvolymerna enligt den utpekade åtgärden utgår Försvarsmakten från att utbildning sker vid befintliga organisationsenheter, samt att den sker i balans med ekonomiska-, produktions- och utbildningsförutsättningar. Gränssättande för takten med vilken grundutbildningsvolymerna kan öka är främst tillgång till personal och infrastruktur. Även ekonomiska ramar är gränssättande innan år 2034 med hänsyn taget till Försvarsmaktens totala planeringsutrymme i helhetsbedömningen av samtliga utpekade åtgärder.

För att hantera utökningar av krigsorganisationen behöver andra modeller för utbildning och krigsplacering övervägas. Exempelvis kan krigsplacering i en förbandsstrukturerad personalreserv övervägas, liksom utbildning och krigsplacering i bevakningsförband där värnpliktiga under utbildning tjänstgör som vakt- och bevakningssoldater del av utbildningstiden. Grundutbildningens längd och tid för inryck är ytterligare exempel på justeringar som kan övervägas för att hanteringen av ökade volymer ska vara realiserbart. Genom att fördela inryckningsdatumen över året ökar den totala tid av året som förbanden har tillgängliga soldater och sjömän som har uppnått en grundläggande färdighet. Regeringens pågående översyn av personalområdet kan komma att leda till regelförändringar vilket kan påverka Försvarsmaktens behov av personalsammansättning. Bemanning av förband för användning i Nato-operationer ska enligt Försvarsberedningens rapport överses vidare och beslutas vid en senare tidpunkt. Resultatet påverkar Försvarsmaktens fortsatta planering för grundutbildning av värnpliktiga.

2.8. Ökning av den personella tillgängligheten i marinen

Försvarsberedningen anser att antalet anställda i marinen ska öka och att ytterligare insatser ska göras för att öka tillgången till personal.

Försvarsmaktens förslag

Försvarsmakten föreslår att marinen tillförs personal i syfte att möjliggöra ökad tillgänglighet och ökad operativ förmåga.

Genomförande

En genomförbar tillväxt baseras på ökade värnpliktsvolymerna som på sikt möjliggör fler kontinuerligt tjänstgörande gruppbefäl, soldater och sjömän. Marinen har även ett behov av tillskott av yrkesofficerare (officerare och specialistofficerare) vilket tillgodoses genom de satsningar på utökad officersutbildning som beskrivs i 2.11. Antalet civilanställda ökar också för att möjliggöra att yrkesofficerare frigörs för att utföra uppgifter som kräver marin militär kompetens. Den personella tillväxten påbörjas 2025 och fortgår i perioden mot 2035 vilket möjliggör att marinen får ökad tillgänglighet.

2.9. Vidmakthållande av hemvärnets förmåga till indirekt eld

Försvarsberedningen anser att hemvärnsförbanden fortsatt måste ha förmåga att kunna möta kvalificerade motståndare där indirekt eld kan vara nödvändig för att lösa uppgiften.

Försvarsmaktens förslag

Försvarsmakten anser att kompetensen för dragna granatkastare (GRK) i organisationen ska bibehållas. Fordonsburna granatkastare i form av granatkastarbandvagn 90 är infört vid brigaderna medan ett antal förband fortsatt använder dragna tunga granatkastare.

Försvarsmakten konstaterar att Försvarsberedningens förslag om bibehållen granatkastarförmåga vid hemvärdet kan genomföras med relativt enkla medel och få resurser. Försvarsmakten föreslår därför att hemvärnets fyra granatkastarplutoner vidmakthålls.

Genomförbarhet

Förslaget innehåller ekonomi för vidmakthållande och verksamhet med befintliga granatkastare intill dessa omsätts till nya. I Försvarsmaktens budgetunderlag för 2025³ finns redan budgeterat för omsättning av arméns dragna granatkastare. Förevarande förslag blir ett tillägg till detta för att även omfatta hemvärnets granatkastare.

Dragna granatkastare är relativt enkla att anskaffa då ett flertal färdigutvecklade system finns på marknaden. Vid systemkravställning och upphandling behöver dock hänsyn tas till hemvärnets utbildningstid.

---

³ Försvarsmaktens budgetunderlag för 2025, FM2023-24770:10, 2024-03-01.

2.10. Ökade ekonomiska medel till de frivilliga försvarsorganisationerna

Regeringen har uppdragit åt Försvarsmakten att beakta Försvarsberedningens förslag om ökade ekonomiska medel till de frivilliga försvarsorganisationerna.

Försvarsmakten har i myndighetens återrapportering av p. 12 i regleringsbrevet för 2023 redovisat förslag till ny finansieringsmodell för frivilliga försvarsorganisationer.⁴

En del i förslaget om finansiering avsåg höjning av den totala ramen för organisationsstöd med 15 miljoner kronor för 2024. Som framgår av Försvarsmaktens regleringsbrev för budgetåret 2024 får högst 175 miljoner kronor, mot tidigare 150 miljoner kronor, användas för uppdragsersättning till de frivilliga försvarsorganisationerna för deras utbildningsverksamhet, inklusive ungdomsverksamhet. En höjning av den totala ramen för organisationsstöd är således genomförd.

Försvarsmakten vidhåller myndighetens inlämnade förslag till finansieringsmodell i övrigt och avser inte att på nytt pröva modellen i föreliggande budgetunderlag.

2.11. Utökad officersutbildning

Försvarsberedningen anser att antalet yrkes- och reservofficerare som utbildas måste utökas.

Försvarsmaktens förslag

Försvarsmakten föreslår att antalet platser på grundläggande officersutbildningar, officersprogram och befodringsutbildningar utökas.

Genomförbarhet

Försvarsmakten tillsammans med Försvarshögskolan planerar för en ökning av utbildningen på officersprogrammet från dagens 250 till 300 platser med start år 2025. På specialistofficersutbildningen sker en ökning från 415 till 550 platser med start år 2025 för att sedan öka till 600 platser år 2026. Myndigheten bedömer denna tillväxt som realiserbar.

En ökning av platser på reservofficersutbildningen planeras jämfört med dagens nivåer om 80 platser. Försvarsmakten ser över införandet av åtgärder för att göra utbildningen mer attraktiv.

---

⁴ Slutlig återrapportering av RB 23 p. 12 frivillig försvarsverksamhet, FM2023-9190:16, 2 oktober 2023.

Tillskottet av officerare och specialistofficerare som tillförs Försvarmakten genom utökningen av utbildningar kommer att möjliggöra personell tillväxt och möta behovet av ytterligare yrkesofficerare för grundutbildning av större volymer värnpliktiga.

Det högre officersprogrammet är en uppdragsutbildning vid Förvarshögskolan för kompetensutveckling av kontinuerligt tjänstgörande officerare. Den högre specialistofficersutbildningen som genomförs i Försvarmaktens regi syftar till kompetensutveckling av kontinuerligt tjänstgörande specialistofficerare. Försvarmakten avser öka dessa utbildningar i linje med identifierade behov.

3. Digitalisering

Regeringen har i uppdraget till Försvarmakten avsatt ekonomi för strategisk digitalisering.

Det finns ett behov att stärka den digitala infrastrukturen för att kunna möta utmaningar i en allt mer globaliserad värld. Investeringarna i globalstrategisk digitalisering i perioden 2027-2035 kommer att vara avgörande för att säkerställa att samhället har de resurser och verktyg som krävs för att hantera de komplexa samhällsfrågor som uppstår.

Investeringar kommer att fokusera på att förbättra datahanteringssystem, utveckla avancerade analytiska verktyg och stärka cybersäkerheten. Genom att investera i modern teknik och digitala lösningar kommer det vara möjligt att samla in och analysera stora datamängder för att fatta välgrundade beslut och förutsäga framtida trender.

En annan viktig del av investeringarna kommer att vara att stärka förmåga att samarbeta och utbyta information med andra länder och internationella organisationer. Genom att förbättra digitala kommunikationskanaler och samarbetsplattformar finns möjlighet att vara en aktiv och pålitlig partner i globala samarbeten och kunna dela viktig information i realtid.

De planerade investeringarna inom globalstrategisk digitalisering är nödvändiga för att myndigheten ska kunna möta de utmaningar och möjligheter som den digitala eran medför. Genom att vara proaktiva och investera i teknik och digitala lösningar kommer myndigheterna kunna vara i framkant och säkerställa att den fortsätter att vara en pålitlig och effektiv aktör i en allt mer digitaliserad värld.

Försvarmakten avsätter inom anslagspost 1:3.2 de av regeringen anvisade medlen för att efter pågående arbete mellan berörda myndigheter kunna fördela ekonomin på bästa sätt.